

**ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**  
**Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**

**Ενότητα 6<sup>η</sup>**

**Η ευθύνη για την παιδεία των νέων (κείμενο - μετάφραση)**

Ο Ξενοφών (430 – περ. 355 π.Χ.), στο έργο του *Άπολογία Σωκράτους*, διασώζει πληροφορίες για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες ο μεγάλος δάσκαλος οδηγήθηκε στην καταδίκη και τη θανάτωση από τους συμπολίτες του, για τους οποίους αγωνιζόταν σε όλη του τη ζωή. Μεγάλο μέρος των πληροφοριών που περιέχει το έργο αυτό προέρχεται από μαθητές του Σωκράτη που είχαν εγκαταλείψει την Αθήνα μετά την καταδίκη και τον θάνατο του δασκάλου τους. Στο απόσπασμα που ακολουθεί ο Σωκράτης αντικρούει την κατηγορία του Μελήτου ότι διέφθειρε τους νέους της Αθήνας.

ΣΩ: Αλλ' ὅμως σύ μὲ φῆς, ὦ Μέλητε,	ΣΩ: Αλλά εσύ όμως ισχυρίζεσαι, Μέλητε,
τοιαῦτα ἐπιτηδεύοντα τοὺς νέους διαφθείρειν;	ὅτι ασχολούμενος με τέτοια διαφθείρω τους νέους;
Καίτοι ἐπιστάμεθα μὴν δήπου	Ακόμη κι αν γνωρίζουμε βέβαια,
τίνες εἰσὶ νέων διαφθοραί·	ποιες είναι οι διαφθορές των νέων·
σύ δὲ εἶπε εἴ τινα οἴσθα ὑπ' ἐμοῦ γεγενημένον	και συ πες αν γνωρίζεις ότι κάποιος έχει γίνει εξαιτίας μου
ἢ ἐξ εὐσεβοῦς ἀνόσιον ἢ ἐκ σώφρονος ὑβριστήν.	είτε από ευσεβῆς ἀνόσιος είτε από συνετός αλαζόνας.
ΜΕΛ. Αλλά ναί, μὰ Δί' ἐκείνους οἶδα	ΜΕΛ: Και βέβαια, μα τον Δία, γνωρίζω εκείνους
οὓς σὺ πέπεικας σοὶ πείθεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς γονεῦσι.	οι οποίοι υπακούν σε εσένα περισσότερο παρά στους γονεῖς τους.
ΣΩ. Ὅμολογῶ, περὶ γε παιδείας·	ΣΩ: Το ομολογώ, ὅσον αφορά τουλάχιστον την παιδεία·
τοῦτο γὰρ ἴσασιν ἐμοὶ μεμεληκός.	γιατί το γνωρίζουν ότι γι' αυτό νοιάζομαι.
Περὶ δὲ υγείας τοῖς ἰατροῖς μᾶλλον οἱ ἄνθρωποι πείθονται ἢ τοῖς γονεῦσιν·	Για την υγεία οι ἄνθρωποι περισσότερο υπακούν τους γιατρούς παρά τους γονεῖς·
καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις γε πάντες δήπου οἱ Ἀθηναῖοι	και στις συνελεύσεις του λαού, βέβαια ὅλοι οι Αθηναῖοι
τοῖς φρονιμώτατα λέγουσι πείθονται μᾶλλον ἢ τοῖς προσήκουσιν.	υπακούν σε αυτούς που λένε τα πιο συνετά παρά στους συγγενεῖς τους.
Οὐ γὰρ δὴ καὶ στρατηγούς αἰρεῖσθαι,	Και στρατηγούς δεν εκλέγετε

οὓς ἂν ἠγῆσθε περὶ τῶν πολεμικῶν φρονιμωτάτους εἶναι;	ὅποιους ενδεχομένως θεωρεῖτε ὅτι εἶναι οἱ πιο συνετοὶ στα στρατιωτικά;
Οὐκοῦν θαυμαστὸν καὶ τοῦτό σοι δοκεῖ εἶναι,	Λοιπὸν, δε σου φαίνεται ὅτι εἶναι καὶ τούτο περίεργο,
ἐμὲ τούτου ἔνεκα θανάτου ὑπὸ σοῦ διώκεσθαι,	ἐξαιτίας αὐτοῦ να αντιμετωπίζω ἀπὸ σένα κατηγορία που επισύρει τὴν ποινὴ του θανάτου,
ὅτι περὶ τοῦ μεγίστου ἀγαθοῦ ἀνθρώποις, περὶ παιδείας,	ἐπειδὴ δηλαδή για το μεγαλύτερο ἀγαθὸ στους ἀνθρώπους, για τὴν παιδεία,
βέλτιστος εἶναι ὑπὸ τινων προκρίνομαι;	θεωρούμαι ἀπὸ μερικούς ὅτι εἶμαι ο καλύτερος;

Ξενοφῶν, Ἀπολογία Σωκράτους 19-21 (διασκευή)

### Ερωτήσεις κατανόησης κειμένου

1. Ποια εἶναι ἡ κατηγορία που διατυπώνει ὁ Μέλητος εἰς βάρος του Σωκράτη;
2. Ποιο ἀποδεικτικὸ στοιχεῖο τον καλεῖ να προσκομίσει ὁ Σωκράτης;
3. Πῶς ἐξειδικεύεται ἡ κατηγορία στην ἀπάντηση που δίνει ὁ Μέλητος;
4. Ἀποδέχεται ἢ ὄχι ὁ Σωκράτης τὴ θέση του κατηγοροῦ του ὅτι οἱ νέοι ἀκολουθοῦν περισσότερο τον δάσκαλό τους παρά τους γονεῖς τους;
5. Πῶς αἰτιολογεί ὁ Σωκράτης τὴ συμπεριφορὰ των μαθητῶν του;
6. Γιατί, κατὰ τὴ γνώμη του Σωκράτη, ἡ κατηγορία εἰς βάρος του εἶναι παράλογη;